

Marian Żurowski

"De homicidio in iure poenali romano", Antoni Stankiewicz, Romae 1981 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 27/1-2, 292

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Antoni S t a n k i e w i c z, De homicidio in iure poenali romano, Romae, 1981 s. 120. Wyciąg z pracy doktorskiej pisanej na Papieskim Uniwersytecie Lateraneńskim w Rzymie do doktoratu z prawa cywilnego

Problematykę przestępstwa zabójstwa w prawie rzymskim starał się autor przedstawić możliwie wszechstronnie wykazując ewolucję poszczególnych zagadnień. Dla uzyskania jasności przy naświetlaniu poszczególnych zagadnień autor przyjął podział rzeczowy, a dopiero wewnątrz niego sygnalizuje etapy rozwoju historycznego.

Pierwszy rozdział poświęca autor wyjaśnieniu pojęć w najstarszych źródłach prawa rzymskiego i ówczesnego piśmiennictwa. Kolejny rozdział drugi naświetla nam podmiot pasywny przestępstwa i to zarówno w prawie Numy jak i kolejno w prawie *Dwunastu Tablic* i wreszcie w *Lex Cornelia*.

Trzeci rozdział dotyczy winy umyślnej (*dolus*). Rozpoczyna również i tu A. Stankiewicz od najstarszego pojęcia by na tym tle wyjaśnić jego znaczenie w późniejszym prawie. Ewolucja tego problemu jest bardzo ciekawa i posiada swoją wartość nie tylko dla tego konkretnego przestępstwa ale również i dla rozwoju prawa karnego w ogóle.

Czwarty rozdział wreszcie poświęcony jest zagadnieniu przyczyn zmniejszających poczytalność czy w ogóle je wykluczających. Chodzi konkretnie o te, które praktycznie w znaczeniu ówczesnego prawa uchodziły za wypadki nie podlegające karalności.

W drugiej części tej problematyki rozważa autor znane w historii prawodawstwa instytucje jak obrona konieczna, wykonywanie władzy ojcowskiej jak i inne związane z tym przestępstwem, bardziej szczegółowe kwestie.

Całość tego dobrze udokumentowanego dzieła zamyka obszerna bibliografia, licząca ponad sto pozycji w kilku językach nowożytnych nie licząc oczywiście pozycji pisanych po łacinie. Na końcu umieszcza autor zestawienie źródeł, które również wypadła bardzo imponująco — cztery stronicie w dwóch kolumnach, a zatem widać jak dobrze opanował autor warsztat naukowy, który mu pozwolił w sposób właściwie naświetlić niełatwy w swej istocie problem.

Ks. Marian Żurowski

Robert K a l i v o d a, Revolution und Ideologie — der Hussitismus, Böhlau Verlag, Köln-Wien 1976, ss. XII 397 in 8°

Książka ta jest przeróbką dzieła: *Husitská ideologie*, wydanego w Pradze nakładem czechosłowackiej akademii nauk w 1961 r. W tłumaczeniu niemieckim ukazała się w r. 1976. Dopiero w r. 1981 podano ogłoszenie o niej w *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte — Kanonistische Abteilung*, LXVI, 1980, Hermann Böhlau Nachf., Wien—